

Kulturdepartementet

103 33 Stockholm

Remiss av betänkandet (SOU 2015:88) Gestaltad livsmiljö

Sjöfartsverket har tagit del av utredningen och konstaterar att myndigheten kan komma att beröras vad gäller utredningens bedömning avseende att samverkan mellan statliga byggherrar och förvaltare behöver utvecklas (avsnitt 8.5.2). Myndigheten har inget att erinra gällande det förslaget och inte heller övriga förslag som utredningen för fram för att stärka arkitekturens, formens och designens värde och betydelse för individen, livsmiljön och den hållbara samhällsutvecklingen.

Vad avser hållbar samhällsutveckling saknar dock Sjöfartsverket perspektivet kollektivtrafik på urbana vattenvägar i utredningen och vill lämna följande synpunkter.

4.3.1 Klimat och resurser

Utredningen nämner att ett transportsnålare samhälle är en förutsättning för minskade utsläpp av klimatgaser och att kommunikation i större grad kommer behöva lösas genom effektiv kollektivtrafik. Sjöfartsverket önskar uppmärksamma de möjligheter som kan finnas inom ramen för *Projekt Vattenvägen 365* som är ett forskningsprojekt som initierats av KTH och Vattenbussen AB. Syftet med samverkan är att säkerställa att vattenvägen utnyttjas på bästa sätt för en hållbar framtida stadsutveckling. Sjöfartsverket bidrar till finansieringen av projektet inom ramen för myndighetens hantering av offentliga medel som gagnar sjöfarten.

Även resultatet av forsknings- och innovationsprojektet *Koll på vatten* kan bidra till utvecklingen av ett hållbart samhälle. Projektet initierades efter att Trafikverket i sin kapacitetsutredning från april 2012 pekat ut urbana vattenvägar som en möjlighet för avlastning av vägar och spår. Sjöfartsverket har deltagit i arbetet liksom Trafikverket, Transportstyrelsen och Trafikanalys som också utgjort nationella parter i *Koll på vatten*. Vattenbussen AB har lett projektet. En slutrapport presenterades i maj 2015 och finns på Trafikverkets hemsida. En viktig slutsats är att frågan om vattenvägarna måste komma in tidigt i planeringen för att den ska ges rätt plats i framtidens hållbara och attraktiva städer. En möjlighet som projektet sett är att vattenvägarna i vissa fall kan ge kortare och mer hållbara resor genom att genvägar skapas i staden eller regionen.

En annan potential är ytterligare stärkt koppling mellan stadsutveckling, bostadsbyggande och trafikplanering så att sjönära lägen både kan innebära ett attraktivt boende och god tillgänglighet. Vattenvägarna kan även avlasta landinfrastrukturen på vissa sträckor samt vara ett så kallat mobility managementverktyg i bygg- och underhållsskeden.

Sedan december 2014 är det möjligt att bygga och utrusta fartyg för s.k. inlandssjöfart. I ett första skede kommer inlandssjöfart att vara möjligt på inre vattenvägar i Göta älv, Vänern och Mälaren. Sjöfartsverket menar att ett rimligt antagande är att inlandssjöfart skulle kunna bidra till att kortväga/regional distribution av gods och varor kan genomföras sjövägen. Särskilt intressanta områden för den här typen av trafik är transport av byggmaterial och schaktmassor från de många sjönära exploateringsområden som främst finns i Stockholmsområdet. Även distribution av flytande bränslen i Mälardalen är ett område där transporter med inlandsfartyg skulle kunna bli aktuell.

4.3.3 Urbanisering, stads och landsbygdens utveckling

Utredningen nämner förbättring av kollektivtrafiken på ett hållbart sätt och även i detta fall anser Sjöfartsverket att kollektivtrafik på urbana vattenvägar i enlighet med myndighetens synpunkter under avsnitt 4.3.1 bör beaktas.

8.5.2 Samverkan mellan statliga byggherrar och förvaltare

Sjöfartsverket delar bedömningen att samverkan mellan statliga byggherrar och förvaltare bör utvecklas och att *Samverkansforum för statliga byggherrar och förvaltare*, som myndigheten medverkar i, även fortsättningsvis bör vara en viktig arena för detta.

I handläggningen av detta ärende som avgjorts av generaldirektören Ann-Catrine Zetterdahl har deltagit direktören för Samhällsavdelningen Jaak Meri, chefen för affärsområde Bygg och Teknik Jon Granstedt, infrastruktursamordnaren Johan Axiö och handläggaren Ulrika Borg, föredragande.

Ann-Catrine Zetterdahl

Ulrika Borg

Sändlista:
ku.remissvar@regeringskansliet.se